ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ОРА-2021/69/СТА-ТШЗ

Тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Б.Эрдэнэ
Утас:70355805 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn
Аудитор: Г.Даваасүрэн
Утас:70350757 Цахим хаяг: davaasureng@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn
Орхон аймаг
2021он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт 3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан....4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан 14
3. Аудитын тайлан....14
3.1. Ерөнхий зүйл....14
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй....14
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт....14
3.4. Материаллаг байдал....15
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд....15
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт 16
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл....17
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....17
3.9. Аудитын илрүүлэлт 17
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил....17
Аудитын зөвлөмж 18
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд....18
4. Менежментийн захидал....18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт 20

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

1.Төрийн аудитын санал, дүгнэлт

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn
2021.02.23 № 12
танай______________-ны № _______________-т

ОРХОН АЙМГИЙН ХҮНС, ХӨДӨӨ
АЖ АХУЙН ГАЗРЫН ДАРГА
Ж.БАТ-ӨЛЗИЙ ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

D:\my doc \albanbichig\ 2021-A4.doc

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ГАЗРЫН ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРМАНДАХ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**91396790.92**	**107000734.88**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	3800000.00	2970000.00
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	3800000.00	2970000.00
3121	**Төгрөг**	3800000.00	2970000.00
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	3800000.00	2970000.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	87596790.92	104030734.88
351	**Түүхий эд материал**	55722211.92	33866699.88
35110	Тусгай зориулалттай материал	55722211.92	33866699.88
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	562500.00	0.00
354	**Хангамжийн материал**	31312079.00	70164035.00
35410	Бичиг хэргийн материал	462120.00	1508165.00
35420	Аж ахуйн материал	415959.00	568186.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2000000.00	2000000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	990000.00	310000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	27444000.00	65777684.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**377372735.48**	**361803023.64**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	377372735.48	361803023.64
392	**Биет хөрөнгө**	111714735.52	95770023.72
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	61364496.87	61364496.87
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2806151.16	-7530946.32
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	112748772.52	112748772.52
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-84807105.66	-93440438.94
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	35957609.43	40660509.43
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23916270.08	-29139740.43
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	29392330.16	29392330.16
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16218946.56	-18284959.57
393	**Биет бус хөрөнгө**	265657999.96	266032999.92
39301	Програм хангамж	4157500.00	5257500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-1607500.04	-2332500.08
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	263108000.00	263108000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**468769526.40**	**468803758.52**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**468769526.40**	**468803758.52**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	468769526.40	468803758.52
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	550935889.75	550935889.75
51101	Өмч: - төрийн	550935889.75	550935889.75
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-87490754.45	-87456522.33
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-87490754.45	-87490754.45
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	34232.12
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	5324391.10	5324391.10
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**468769526.40**	**468803758.52**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**538224562.09**	**651627551.74**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**8332562.09**	**211107918.74**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	8332562.09	211107918.74
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	8332562.09	211107918.74
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	867000.00	977500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7465562.09	210130418.74

13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**529892000.00**	**440519633.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	297263200.00	357559800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	297263200.00	357559800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	132558800.00	82959833.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	120260800.00	80800733.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5100500.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7197500.00	2159100.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	100070000.00	0.00
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	100070000.00	0.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**652953017.64**	**651593319.62**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**652953017.64**	**651593319.62**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	639620944.64	598092076.53
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	128153200.00	152488198.95
210101	Үндсэн цалин	95390600.00	111984399.80
210102	Нэмэгдэл	28413400.00	36004499.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4349200.00	4499300.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	16081594.00	25501600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	10955494.00	19730100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1281500.00	1442900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1025200.00	1154300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	256300.00	288500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2563100.00	2885800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14822506.00	17446762.63
210301	Гэрэл, цахилгаан	912077.00	802743.42
210302	Түлш, халаалт	1715429.00	2274764.21
210303	Цэвэр, бохир ус	1093400.00	992039.00
210304	Байрны түрээс	11101600.00	13377216.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	161595739.06	43402483.54
210401	Бичиг хэрэг	5911733.00	3332470.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20741400.00	19169600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1042469.00	1317299.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1514438.00	1701932.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	0.00	17881182.04
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	132385699.06	0.00
2105	**Нормативт зардал**	34908000.00	40735200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33400000.00	33400000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1508000.00	7335200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	8707374.00	2981900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	248600.00	126400.00
210604	Урсгал засвар	8458774.00	2855500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	8487900.00	5210300.00
210702	Дотоод албан томилолт	8487900.00	5210300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	208507771.00	288953019.57
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	206627939.00	285783449.57
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	864000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	242352.00	201960.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	235720.00	265720.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55000.00	77000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	400000.00
210807	Газрын төлбөр	1346760.00	1360890.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	58356860.58	21372611.84

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1334880.00	0.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	57021980.58	21372611.84
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	13332073.00	53501243.09
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	11922474.21	45267286.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10922674.21	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	43178286.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	999800.00	2089000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	891048.79	8058857.09
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	891048.79	8058857.09
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	518550.00	175100.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	518550.00	175100.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-114728455.55**	**34232.12**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	236163825.71	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	214803825.71	0.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	21360000.00	0.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-236163825.71	0.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-350892281.26**	**34232.12**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**431481320.00**	**441742118.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**867000.00**	**977500.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	867000.00	977500.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	867000.00	977500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	867000.00	977500.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**430614320.00**	**440764618.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	297263200.00	357559800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	297263200.00	357559800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	133218280.00	82959833.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	120260800.00	80800733.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5759980.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7197500.00	2159100.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	132840.00	244985.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	132840.00	244985.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**416372920.00**	**439772218.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**416372920.00**	**439772218.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**402818007.00**	**386025989.91**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	128153200.00	152488198.95
210101	Үндсэн цалин	95390600.00	111984399.80
210102	Нэмэгдэл	28413400.00	36004499.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4349200.00	4499300.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	16019100.00	25501600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	10893000.00	19730100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1281500.00	1442900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1025200.00	1154300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	256300.00	288500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2563100.00	2885800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14822506.00	17446762.63
210301	Гэрэл, цахилгаан	912077.00	802743.42

210302	Түлш, халаалт	1715429.00	2274764.21
210303	Цэвэр, бохир ус	1093400.00	992039.00
210304	Байрны түрээс	11101600.00	13377216.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	22299950.00	25036748.50
210401	Бичиг хэрэг	4879103.00	2662500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15867800.00	17954600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1064369.00	1407299.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	488678.00	3012349.00
2105	**Нормативт зардал**	36125600.00	40928200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	33400000.00	33400000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2725600.00	7528200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	30138700.00	3211900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1001600.00	356400.00
210604	Урсгал засвар	29137100.00	2855500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	8487900.00	5210300.00
210702	Дотоод албан томилолт	8487900.00	5210300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	145271051.00	116202279.83
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	143391219.00	113032709.83
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	864000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	242352.00	201960.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	235720.00	265720.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55000.00	77000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	0.00	400000.00
210807	Газрын төлбөр	1346760.00	1360890.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1500000.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1500000.00	0.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**13554913.00**	**53746228.09**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12145314.21	45512271.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	132840.00	244985.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	11012674.21	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	43178286.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	999800.00	2089000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	891048.79	8058857.09
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	891048.79	8058857.09
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	518550.00	175100.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	518550.00	175100.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**15108400.00**	**1969900.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**11308400.00**	**2799900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**11308400.00**	**2799900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	11308400.00	2799900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	11308400.00	2799900.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-11308400.00**	**-2799900.00**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**0.00**	**0.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	3800000.00	-830000.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	0.00	3800000.00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	3800000.00	2970000.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	550,935,889.75	4,344,369.30	264,381,548.61	0.00	819,661,807.66
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-980,021.80	0.00	-980,021.80
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**550,935,889.75**	**4,344,369.30**	**263,401,526.81**	**0.00**	818,681,785.86
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	980,021.80	0.00	0.00	980,021.80
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-350,892,281.26	0.00	- 350,892,281.26
C08	**2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**550,935,889.75**	**5,324,391.10**	**-87,490,754.45**	**0.00**	468,769,526.40
D01	**2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**550,935,889.75**	**5,324,391.10**	**-87,490,754.45**	**0.00**	468,769,526.40
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**550,935,889.75**	**5,324,391.10**	**-87,490,754.45**	**0.00**	468,769,526.40
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	34,232.12	0.00	34,232.12
D09	**2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**550,935,889.75**	**5,324,391.10**	**-87,456,522.33**	**0.00**	468,803,758.52

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**				
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	297763200.00	297239151.21	358059800.00	350478442.91
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	297763200.00	297239151.21	358059800.00	350478442.91

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	285710300.00	285226677.00	310889200.00	306641156.91
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	128153200.00	128153200.00	152488200.00	152488198.95
210101	Үндсэн цалин	95390600.00	95390600.00	111984400.00	111984399.80
210102	Нэмэгдэл	28413400.00	28413400.00	36154600.00	36004499.15
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4349200.00	4349200.00	4349200.00	4499300.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	16019100.00	16019100.00	25501600.00	25501600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	10893000.00	10893000.00	19730100.00	19730100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1281500.00	1281500.00	1442900.00	1442900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1025200.00	1025200.00	1154300.00	1154300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	256300.00	256300.00	288500.00	288500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2563100.00	2563100.00	2885800.00	2885800.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	14852300.00	14822506.00	19283200.00	17446762.63
210301	Гэрэл, цахилгаан	1333600.00	912077.00	1333600.00	802743.42
210302	Түлш, халаалт	1354600.00	1715429.00	3255500.00	2274764.21
210303	Цэвэр, бохир ус	962500.00	1093400.00	1192500.00	992039.00
210304	Байрны түрээс	11201600.00	11101600.00	13501600.00	13377216.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	6703200.00	6702750.00	14144900.00	14124648.50
210401	Бичиг хэрэг	1660000.00	1799703.00	2204400.00	2204400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	3437200.00	3440000.00	7510400.00	7500600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1160000.00	974369.00	1407300.00	1407299.50
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	96000.00	0.00	9800.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	350000.00	488678.00	3013000.00	3012349.00
2105	**Нормативт зардал**	196000.00	196000.00	5638200.00	5638200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	196000.00	196000.00	5638200.00	5638200.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	39137100.00	39137100.00	3211900.00	3211900.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	10356400.00	10000000.00	356400.00	356400.00
210604	Урсгал засвар	28780700.00	29137100.00	2855500.00	2855500.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	6035900.00	6035900.00	4078500.00	3944300.00
210702	Дотоод албан томилолт	6035900.00	6035900.00	4078500.00	3944300.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	73113500.00	72660121.00	86542700.00	84285546.83
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	69318800.00	69280289.00	81573800.00	80015976.83
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	0.00	864000.00	864000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	342900.00	242352.00	402900.00	201960.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	413400.00	235720.00	298900.00	265720.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176000.00	55000.00	154000.00	77000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1500000.00	1500000.00	1500000.00	1500000.00
210807	Газрын төлбөр	1362400.00	1346760.00	1749100.00	1360890.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	1500000.00	1500000.00	0.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1500000.00	1500000.00		
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	12052900.00	12012474.21	47170600.00	43837286.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	12052900.00	12012474.21	47170600.00	43837286.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	11052900.0	11012674.2		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.0	0.0	46488100.00	43178286.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1000000.0	999800.0	682500.00	659000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	297263200.00	297263200.00	357559800.00	349500942.91
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	297263200.00	297263200.00	357559800.00	349500942.91
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	297263200.0	297263200.0	357559800.00	349500942.91
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**0.0**	**0.0**	0.00	0.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**0.0**	**0.0**	500000.00	977500.00
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**0.0**	**0.0**	20	20
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	0.00	0.00	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	0.0	0.0	1	1
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	19	19	19	19
620001	Удирдах ажилтан	1.0	1.0	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	13.0	13.0	13	13
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.0	5.0	5	5

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**0.00**	**82784733.00**	
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**0.00**	**82784733.00**	
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	0.00	82184733.00	
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	0.00	10912100.00	

210401	Бичиг хэрэг	-	458,100.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	-	10,454,000.00	
2105	**Нормативт зардал**	0.00	35290000.00	
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	33,400,000.00	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	1,890,000.00	
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	0.00	1699900.00	
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,699,900.00	
2107	**Томилолт, зочны зардал**	0.00	1266000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	-	1,266,000.00	
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	0.00	33016733.00	
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	33,016,733.00	
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	0.00	600000.00	
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	0.00	600000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	600,000.00	
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**0.00**	**175,100.00**	**0.00**
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	175,100.00	
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	0.00	82959833.00	
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	0.00	82959833.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	80,800,733.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	2,159,100.00	

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг дарга Ж.Бат-Өлзий танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 25-аас 2021 оны 02 дугаар сарын 25–ны хооронд Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Б.Эрдэнэ, аудитор Г.Даваасүрэн нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 01 сарын 19-ны өдрийн 01/40 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Үйлдвэр хөдөө аж ахуйн салбарт төр засгаас явуулж байгаа бодлогыг хэрэгжүүлэх, үйлчилгээ үзүүлэх.

Эрхэм зорилго, зорилт нь: "Мал аж ахуй, газар тариаланг эрчимжүүлэн хөгжүүлж, эрүүл, аюулгүй хүнсний бүтээгдэхүүнээр хүн амыг хангах, жижиг, дунд, хөнгөн үйлдвэрийг дэмжин хөгжүүлж, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэн, эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг хангахад оршино".

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Орхон аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба 2020 онд Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгээгүй.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг "дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны хагас жилийн санхүүгийн тайлангийн нийт орлогын 379,170.7 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 3,791.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсон. Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг 2020 оны санхүүгийн тайлангийн нийт орлого 651,627.6 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 6,516.3 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 14.6 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	3,800.0	2,950.0	(850.0)
Авлага	-	-	-
Урьдчилгаа			
Бараа материал	87,596.8	104,030.7	16,433.9
Үндсэн хөрөнгө	377,372.7	361,803.0	(15,569.7)
Нийт хөрөнгө	468,769.5	468,783.7	14.2
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	468,769.5	468,783.7	14.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	468,769.5	468,783.7	14.2

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 2,950.0 мянган төгрөг болж 850.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь ахмадын сангийн дансны мөнгийг зарцуулсан нь шалтгаалжээ.

Авлага, өглөгийн дансанд эхний үлдэгдэл байхгүй тайлант онд авлага, өглөггүй гарсныг хамтран ажилласан байгууллагатай тооцоо нийлсэн актаар баталгаажуулсан байна.

Бараа материал: Тайлангийн хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 79,584.8 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авсан, үнэ төлбөргүйгээр аймгийн хэмжээнд "Өрхийн тариалан төсөл" дэд хөтөлбөрийн төсөл хэрэгжиж 52,630.0 мянган төгрөгийн төмс хүнсний ногоо, 81,721.9 мянган төгрөгийн хүлэмж ирснийг хүлээн авч, зохих шийдвэр хуваарийн дагуу аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгож данс бүртгэлд тусгасан байна. Тайлангийн хугацаанд нийт 270,278.3 мянган төгрөгийн зардал гаргаж, 104,030.7 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарсан байна.

Үндсэн хөрөнгө: Тайлангийн хугацаанд аймгийн хөрөнгө оруулалтаар 3,003.0 мянган төгрөгийн зөөврийн компьютер, улсын төсвийн санхүүжилтээр 1,100.0 мянган төгрөгийн санхүүгийн программ сайжруулалт, үндсэн үйл ажиллагааны давсан орлогоос Сангийн

сайдын тушаалын дагуу 1,699.9 мянган төгрөгийн проектор худалдан авч, хөрөнгийн дансанд бүртгэн, өмч эзэмших картаар эзэмшүүлсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө 2020 оны үлдэгдэл 361,803.0 мянган төгрөг бөгөөд акталсан хөрөнгө байхгүй, элэгдлийн зардал 21,372.6 мянган төгрөг буюу өмнөх оны үлдэгдлээс нийт 15,569.7 мянган төгрөгөөр хасагдсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 468,783.8 мянган төгрөг болж 14.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Орхон аймг Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 113,403.0 мянган төгрөгөөр буюу 21.1 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан улсын төсвийн санхүүжилтийн орлого байна. Энэ нь цалин, тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжээс шалтгаалсан байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 1,339.7 мянган төгрөгөөр буюу 2 хувиар буурсан байна. Энэ нь эд хогшил урсгал зардлыг бууруулсантай холбоотой байна.

3.6. ТӨСВИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ, ГҮЙЦЭТГЭЛ, НЭМЭЛТ САНХҮҮЖИЛТ

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 349,320.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 349,320.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 8,739.6 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 358,059.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн, 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 358,059.8 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 349,320.2 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 9,000.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 349,320.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт, үндсэн үйл ажиллагааны орлогод 9,000.0 мянган төгрөг орж, нийт 358,059.8 мянган төгрөг орлого бүртгэн тайланд тусгасан байна. Урсгал үйл ажиллагаанд 349,500.9 мянган төгрөгийг зарцуулж 8,060.0 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 80,800.7 мянга, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 2,159.1 мянга, нийт 82,959.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс эм бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэлд 33,400.0 мянга, ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн нормын хувцсанд 1,890.0 мянга, шатахуун 10,454.0 мянга, дотоод албан томилолтод 1,266.0 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж 33,016.7 мянга, багаж техник хэрэгсэл 1,266.0 мянга, бичиг хэрэг 458.1 мянга, нийт

82,785.8 мянган төгрөгийг зарцуулж, үлдэгдэл 174.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 149 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 139 мэдээлэл, 8 мэдээллийг хугацаа хоцроосон, 100,201.0 мянган төгрөгийн 6 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулаагүй байсныг аудитын явцад зөрчлийг арилгуулсан.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар албан томилолтын анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт зөрүүтэй байсныг залруулах зөвлөмж өгөгдсөн, хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт							
Албан шаардлага							
Зөвлөмж	1	0	1	0			100
Нийт дүн	1	0	1	0			

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 6,803.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 6,489.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 314.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 6,803.6 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 6,489.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүллээ.

1. Засгийн газраас тусгай зориулалтын дүрэмт хувцас өмсөх зөвшөөрөл бүхий байгууллагын жагсаалтад тус байгууллагын нэр байхгүй бөгөөд иргэнтэй гэрээ байгуулан эмэгтэй оффис цамц 12 ширхэг, эмэгтэй хослол 11 ширхэг, нормын хувцас 17 ширхэг, костюм дан 5 ширхэг, нийт 5,500.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т ”төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 63 дугаар зүйлийн 63.1-т ”Төрийн албан хаагч хуульд заасны дагуу дүрэмт хувцас хэрэглэж болно”, Засгийн газрын 2017 оны 286 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтад заасан “Тусгай зориулалтын хувцас, хэрэглэлийн норм” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, эрх ба үүрэг, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Байгууллагын албан хэрэгцээнд ашигладаг Тоёото лексус-470 маркийн автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах тээвэр шатахууны зардлыг 22 литрээр тооцоолсон нь 100 км-т явах нормоос хэтрүүлэн хэрэглэсэн, жолоочийн тооцооны хуудасны спидометрийн заалтын эхний эцсийн үлдэгдлийг хөтөлдөггүй, тээвэр шатахууны зардлыг хяналтгүйгээр 989.6 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Зам тээврийн хөгжлийн сайдын 2019 оны 390 дугаар тушаалаар баталсан “Автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм” зэрэг заалттай нийцэхгүй, эрх ба үүрэг, хэмжилт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлэв.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 314.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 2 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын санхүүгийн үйл ажиллагаанд анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Төсвийн гүйцэтгэлтэй холбоотой

1.1. Илрүүлэлт:

Өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон иргэнтэй 2020 оны 01 сард хугацаагүй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулж, 2020 оны Б/02 дугаар тушаалаар гэрээнд заагаагүй төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл, улирлаар ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгож, нийт 314.0 мянган төгрөгийн зардал гаргасан байна.

1.2 Эрсдэл:

Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, холбогдох хууль, тогтоомж, журам, заавар зөрчих.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Ажилтантай байгуулах хөдөлмөрийн гэрээнд талуудын оролцоо, олгох цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал, эрх үүргийг тодорхой тусгах.

1.3. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

2021 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01/199 тоот албан бичгээр хэрэгжүүлэн ажиллахаа мэдэгдсэн.

2. Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 9, 12 дугаар саруудад албан хаагчдад үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.

2.2. <u>Эрсдэл</u>:

Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, холбогдох хууль, тогтоомж, журам, заавар зөрчих.

2.3. <u>Өгсөн зөвлөмж:</u>

Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулахгүй байх, эдийн засгийн ангилал, зардлын бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулахгүй байх.

<u>2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:</u>

2021 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01/199 тоот албан бичгээр хэрэгжүүлэн ажиллахаа мэдэгдсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

<u>АУДИТЫН ТАЙЛАНГ</u>

<u>ХЯНАСАН:</u>

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: Б.ЭРДЭНЭ

<u>БЭЛТГЭСЭН</u>:

АУДИТОР: Г.ДАВААСҮРЭН

Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 9, 12 дугаар сарууддад албан хаагчдад үр дүнгийн урамшуулал олгосон байна.

2.2. Эрсдэл:

Төсвийн хөрөнгө үр ашиггүй зарцуулагдах, холбогдох хууль, тогтоомж, журам, заавар зөрчих.

2.3. Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулахгүй байх, эдийн засгийн ангилал, зардлын бүлэг хооронд гүйлгэн зарцуулахгүй байх.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

2021 оны 02 дугаар сарын 16-ны өдрийн 01/199 тоот албан бичгээр хэрэгжүүлэн ажиллахаа мэдэгдсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Ц.НАРМАНДАХ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: Б.ЭРДЭНЭ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР: Г.ДАВААСҮРЭН

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Аудитын код:
2021.02.22	***Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит***	ОРА-2021/69/СТА- ТШЗ

Шалгагдсан байгууллагын нэр:	***Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар***	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Засгийн газраас тусгай зориулалтын дүрэмт хувцас өмсөх зөвшөөрөл бүхий байгууллагын жагсаалтад тус байгууллагын нэр байхгүй бөгөөд иргэнтэй гэрээ байгуулан эмэгтэй оффис цамц 12 ширхэг, эмэгтэй хослол 11 ширхэг, нормын хувцас 17 ширхэг, костюм дан 5 ширхэг худалдан авсан.	5,500.0	Албан шаардлага	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
2	Байгууллагын албан хэрэгцээнд ашигладаг Тоёото лексус-470 маркийн автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах тээвэр шатахууны зардлыг 22 литрээр тооцоолсон нь 100 км-т явах нормоос хэтрүүлэн хэрэглэсэн, жолоочийн тооцооны хуудасны спидометрийн заалтын эхний эцсийн үлдэгдлийг хөтөлдөггүй, тээвэр шатахууны зардлыг хяналтгүйгээр зарцуулсан байна.	989.6	Албан шаардлага	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
3	Өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон иргэнтэй 2020 оны 01 сард хугацаагүй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулж, 2020 оны Б/02 дугаар тушаалаар гэрээнд заагаагүй төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл, улирлаар ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	314.0	Зөвлөмж	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
4	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 9, 12 дугаар саруудад албан хаагчдад үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	0	Зөвлөмж	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
ДҮН		**6803.6**			

Бэлтгэсэн: Аудитор Г.Даваасүрэн

Анхан шатанд хянасан: Аудитын менежер Б.Эрдэнэ

Хоёр дахь шатанд хянасан: Дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Нармандах

Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	2021.02.22
Аудитын нэр:	*Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит*
Аудитын код:	ОРА-2021/69/СТА- ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	*Орхон аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар*
	Мянган төгрөг

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Засгийн газраас тусгай зориулалтын дүрэмт хувцас өмсөх зөвшөөрөл бүхий байгууллагын жагсаалтад тус байгууллагын нэр байхгүй бөгөөд иргэнтэй гэрээ байгуулан эмэгтэй оффис цамц 12 ширхэг, эмэгтэй хослол 11 ширхэг, нормын хувцас 17 ширхэг, костюм дан 5 ширхэг худалдан авсан.	5,500.0	Албан шаардлага	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
2	Байгууллагын албан хэрэгцээнд ашигладаг Тоёото лексус-470 маркийн автомашины 100 км гүйлтэд зарцуулах тээвэр шатахууны зардлыг 22 литрээр тооцоолсон нь 100 км-т явах нормоос хэтрүүлэн хэрэглэсэн, жолоочийн тооцооны хуудасны спидометрийн заалтын эхний эцсийн үлдэгдлийг хөтөлдөггүй, тээвэр шатахууны зардлыг хяналтгүйгээр зарцуулсан байна.	989.6	Албан шаардлага	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
3	Өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон иргэнтэй 2020 оны 01 сард хугацаагүй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулж, 2020 оны Б/02 дугаар тушаалаар гэрээнд заагаагүй төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл, улирлаар ажлын үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	314.0	Зөвлөмж	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
4	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 9, 12 дугаар сарууддад албан хаагчдад үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	0	Зөвлөмж	Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ж.Бат-Өлзий, Ө.Жаргалсайхан
	ДҮН	**6803.6**			

Бэлтгэсэн: Аудитор Г.Даваасүрэн

Анхан шатанд хянасан: Аудитын менежер Б.Эрдэнэ

Хоёр дахь шатанд хянасан: Дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Пармандах

ОРА-2021/69/СТА-ТШЗ 23